

Banca Națională a României

Reglementări macroprudențiale pentru un ciclu sustenabil al creditării

Florian Neagu
Şef serviciu Riscuri macroprudenţiale
Direcţia Stabilitate Financiară

Bucureşti, mai 2015

Opiniile prezentate sunt ale autorului si nu implică sau angajează în vreun fel Banca Națională a României

Plan de discuții

Creditare sustenabilă:

I. Creditare neexcesivă

II. Creditare solvabilă (bancabilă)

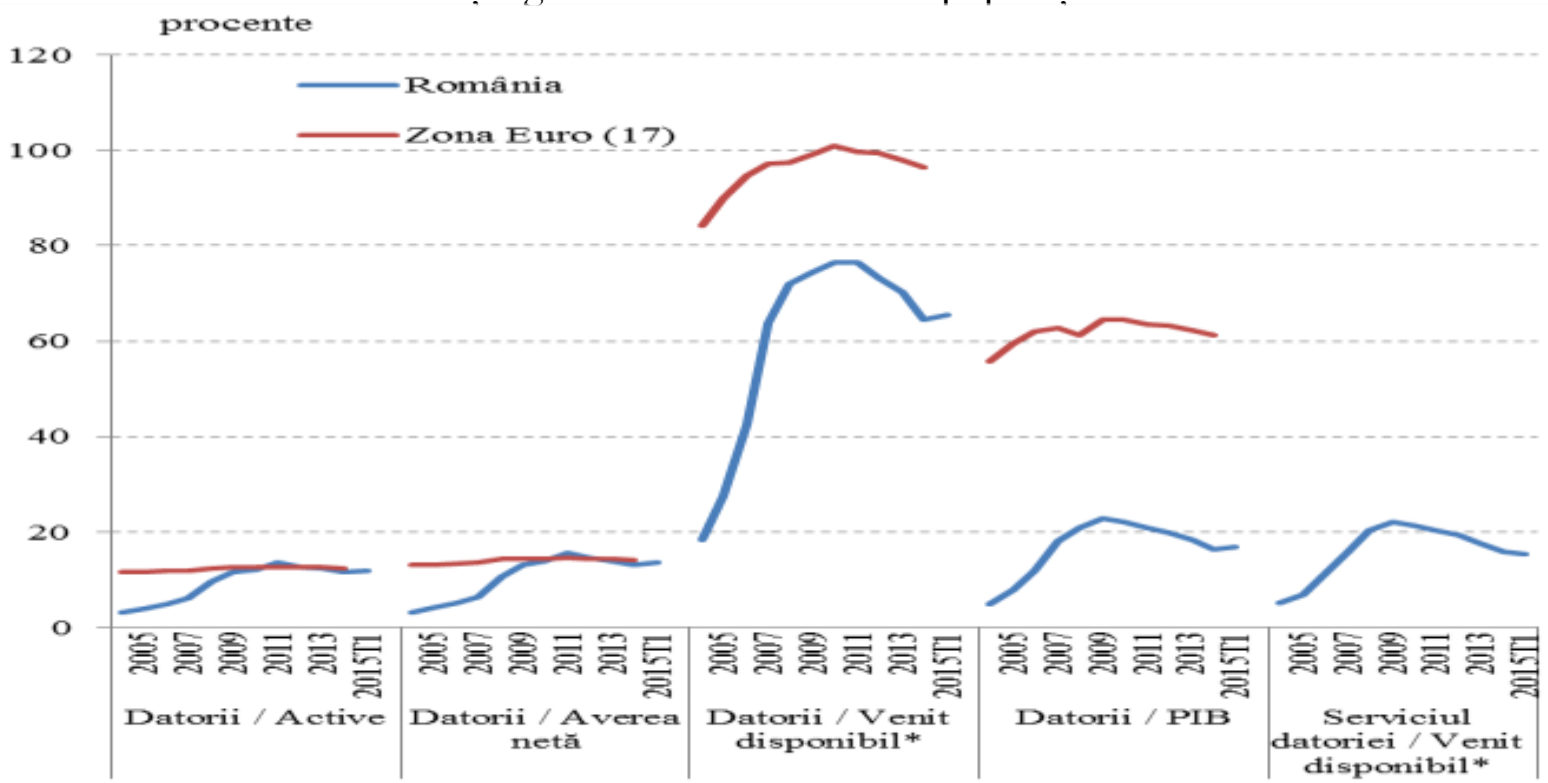
III. Creditare în sprijinul evoluției pe termen lung a economiei

Concluzii

I. Creditare neexcesivă

Viteza de creștere a creditării a fost în unele cazuri importantă…

Evoluția gradului de îndatorare a populației

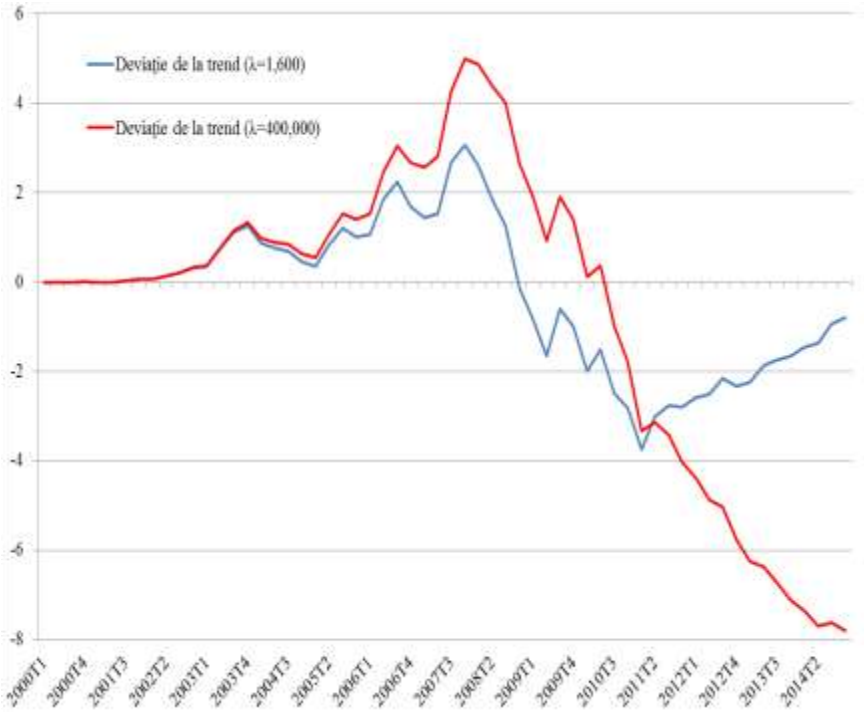

* Venitul disponibil aferent întregii populaţii, valori nete

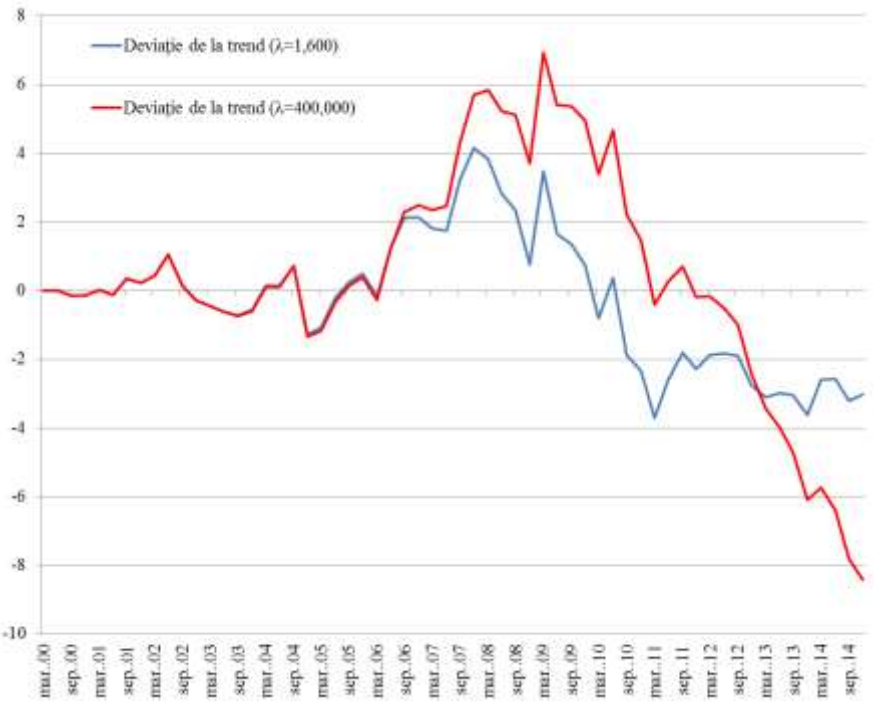
Sursa: BNR, BCE, calcule BNR

…perspectivele pentru perioada următoare sunt ca evoluțiile din trecut să nu se mai repete, dar monitorizarea atentă trebuie să continue

Îndatorarea populației ca procent din PIB (deviație de la trend, T1/2000-T4/2014, puncte procentuale)

Îndatorarea companii ca procent din PIB (deviație de la trend, T1/2000-T4/2014, puncte procentuale)

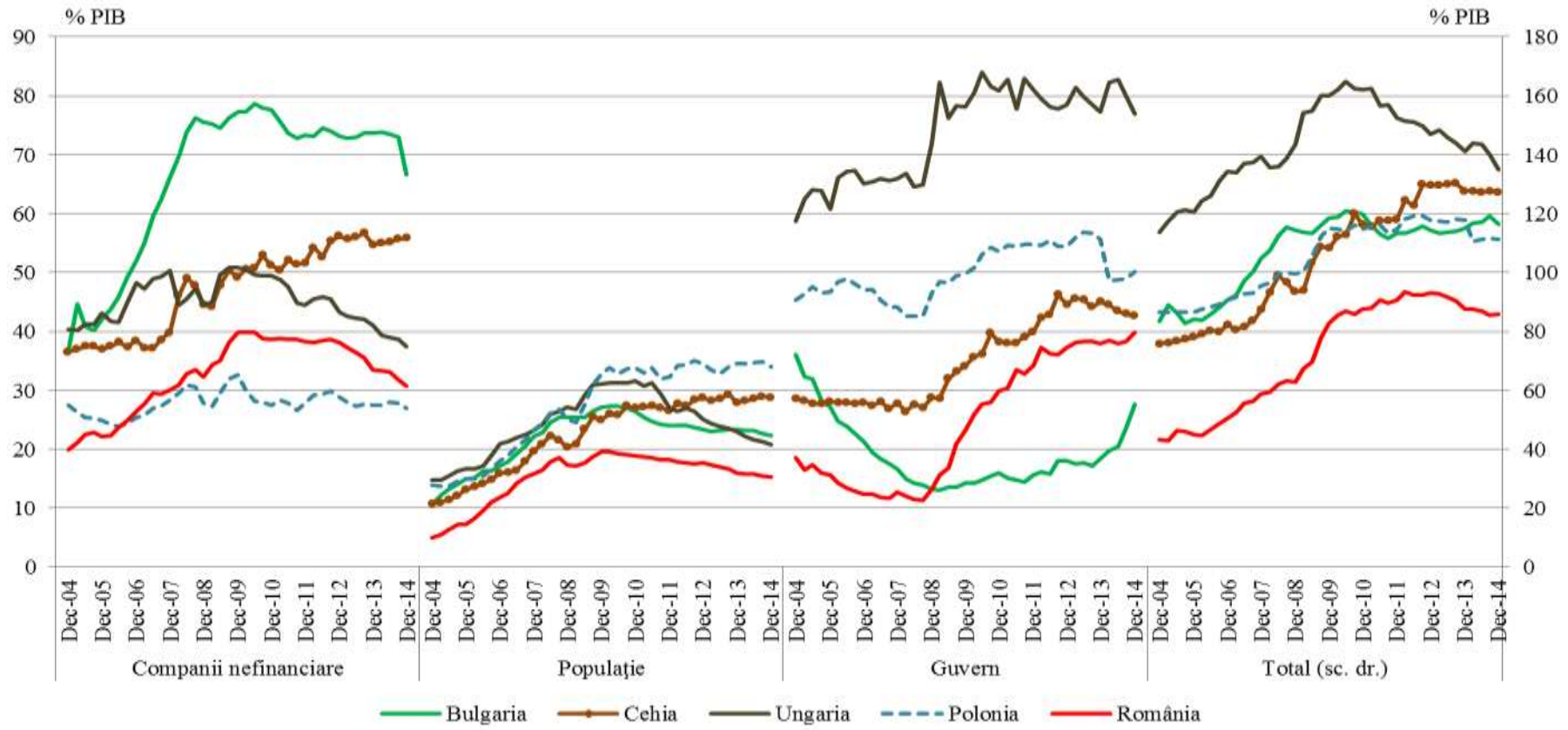

Sursa: BNR, calcule BNR

- CERS recomandă implementarea amortizorului anticiclic de capital în toate țările UE, până la sfârșitul anului 2015
- Cerințele actuale privind LTV și DSTI posibil a fi revizuite

Stocul datoriei rămâne cel mai probabil sub pragul critic de alertă, dar o monitorizare se impune în contextul unui mediu cu rate scăzute ale dobânzii

Evoluţia îndatorării (comparaţii regionale)

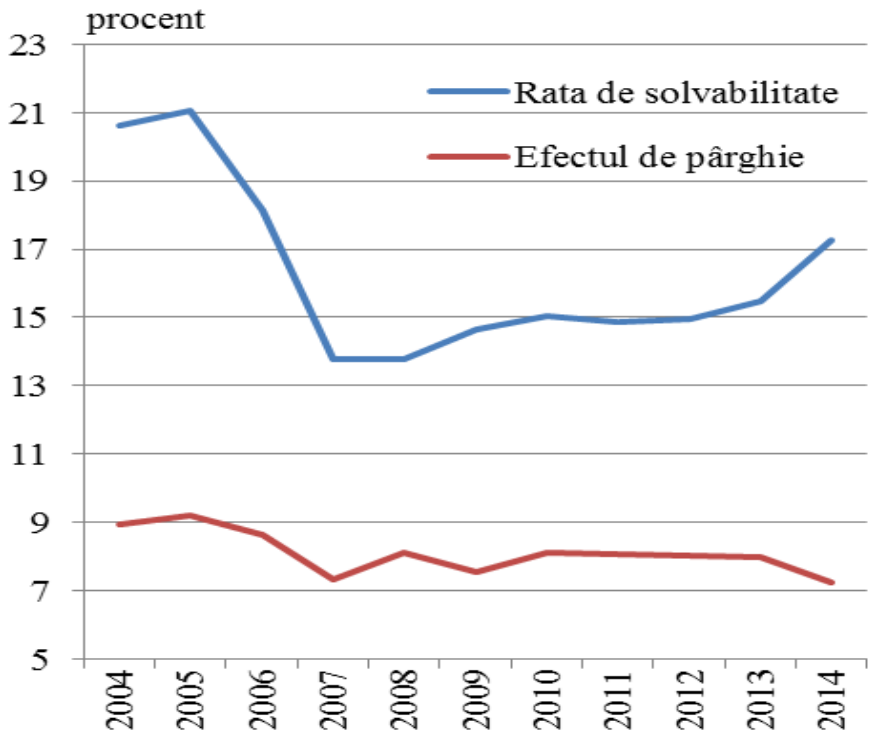

Sursa: BNR, Eurostat, Reuters, băncile centrale naţionale

Sectorul bancar românesc nu este îndatorat, putând relua sustenabil creditarea; continuarea dezintermedierii este contraproductivă

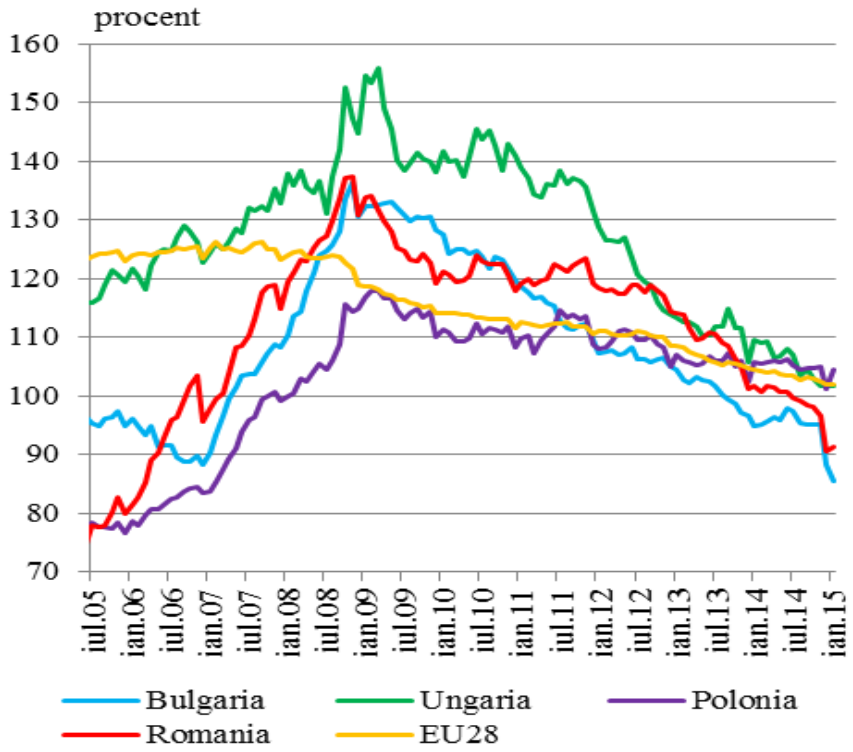
- Eventuala implementare a instrumentului macroprudențial ”efect de pârghie” nu va afecta activitatea de creditare a băncilor autohtone

Grad de îndatorare bănci

Sursa: BNR

Raport credite/depozite

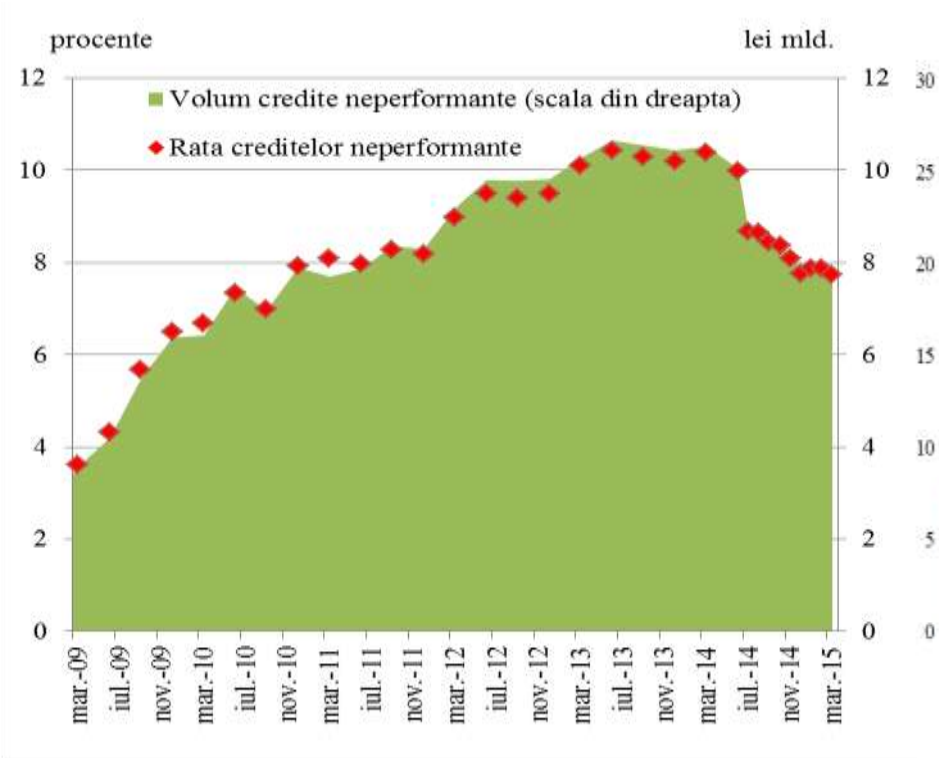

Sursa: BCE

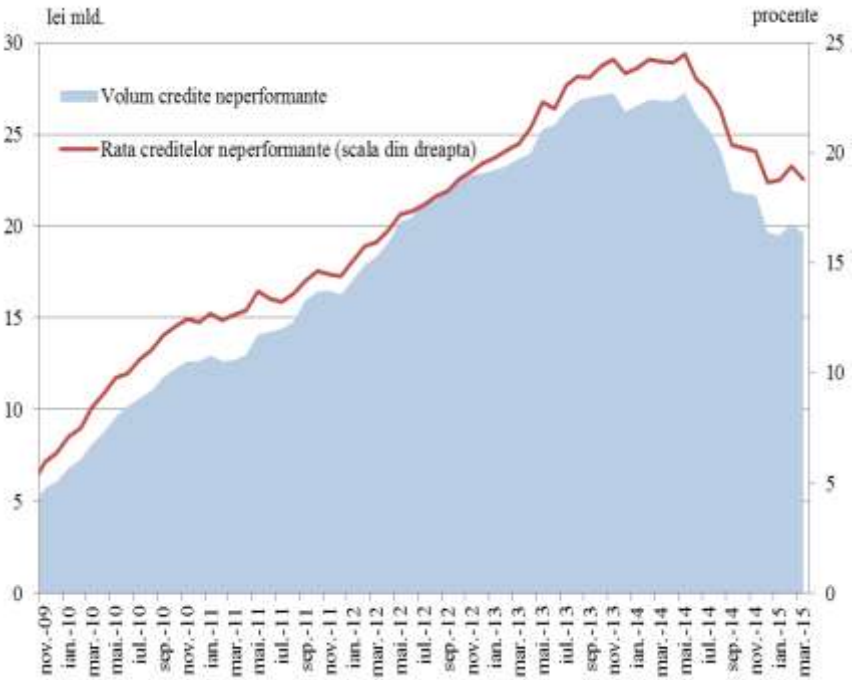
II. Creditare solvabilă (bancabilă)

Riscul de credit din anii anteriori ridică întrebarea în ce măsură proiectele selectate au fost bancabile

Calitatea portofoliului de credite acordate sectorului populație

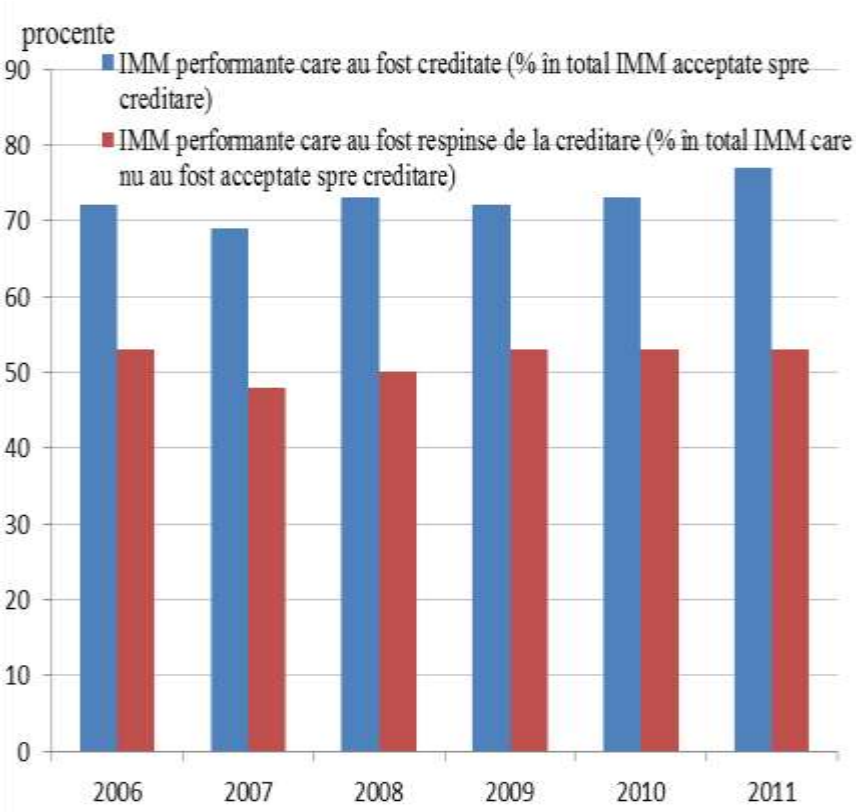
Calitatea portofoliului de credite acordate sectorului companii nefinanciare

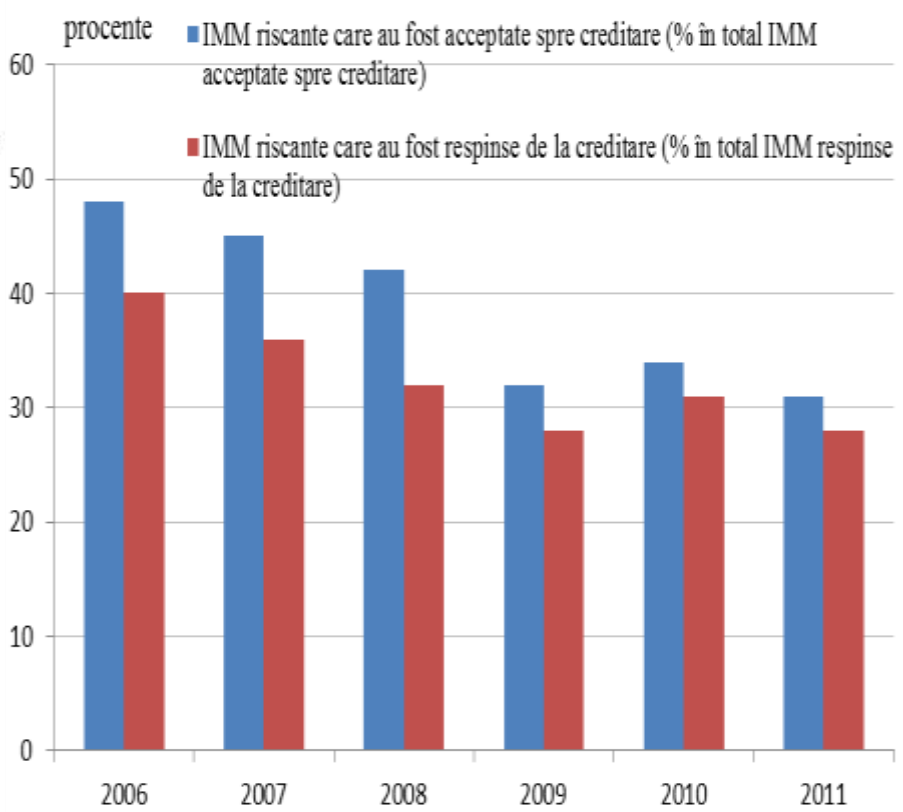
Sursa: MFP, BNR, calcule BNR

Există spațiu de ameliorare a procesului bancar de selecție a proiectelor care solicită finanțare…

Selecția IMM care au solicitat finanțare, după evoluția performanței debitorilor

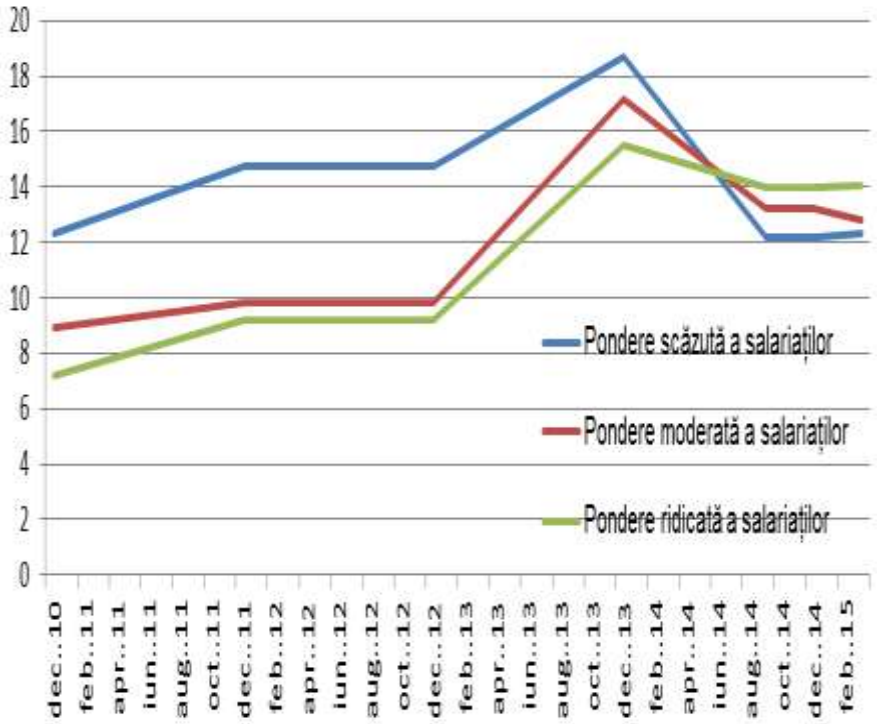
Selecția IMM care au solicitat finanțare, după evoluția riscului debitorilor

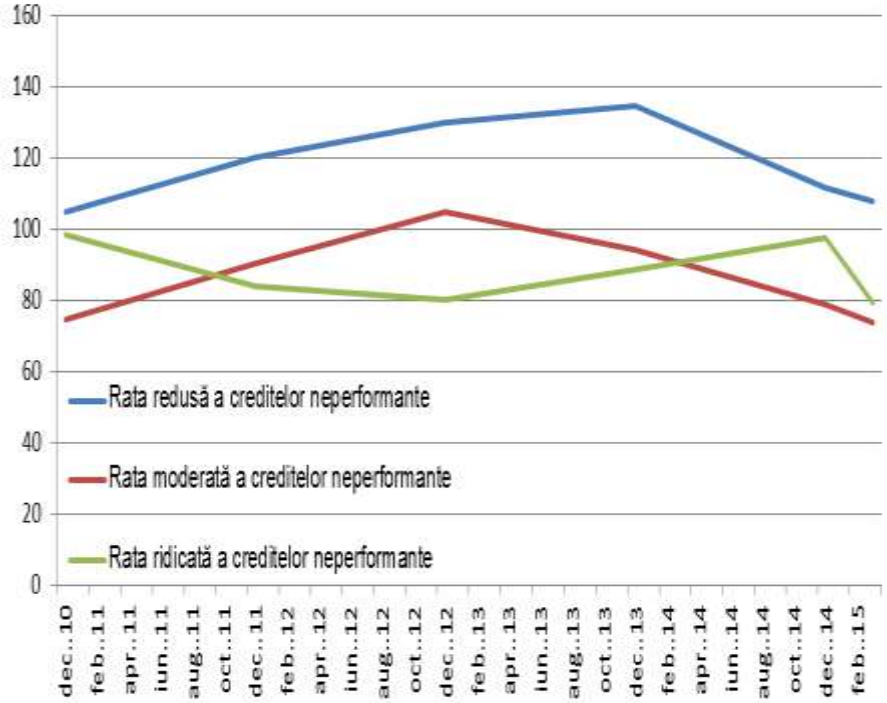
Sursa: BNR, MFP, calcule BNR, calcule proprii

…iar îmbunătățirea pregătirii personalului bancar va contribui la sustenabilitatea procesului de creditare

Rata creditelor neperformante ale băncilor în funcție de ponderea salariaților specializați în analiza financiară sau în modelarea riscului, în total salariați implicați în acordarea de credite (procente)

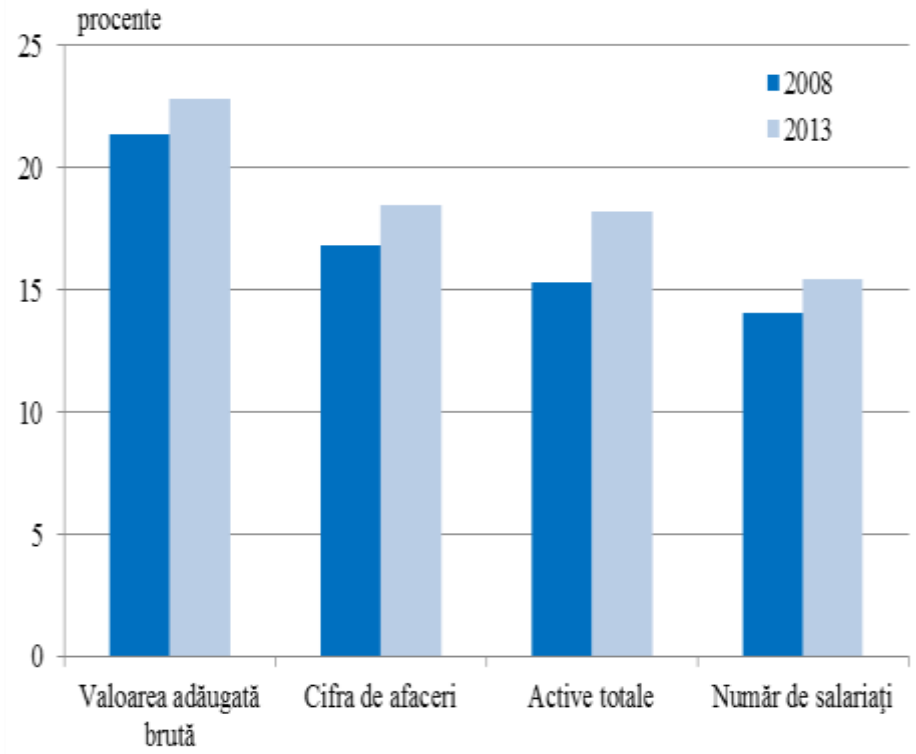
Evoluția indicelui de salariu față de media sistemului, pe grupe de bănci clasificate după rata creditelor neperformante

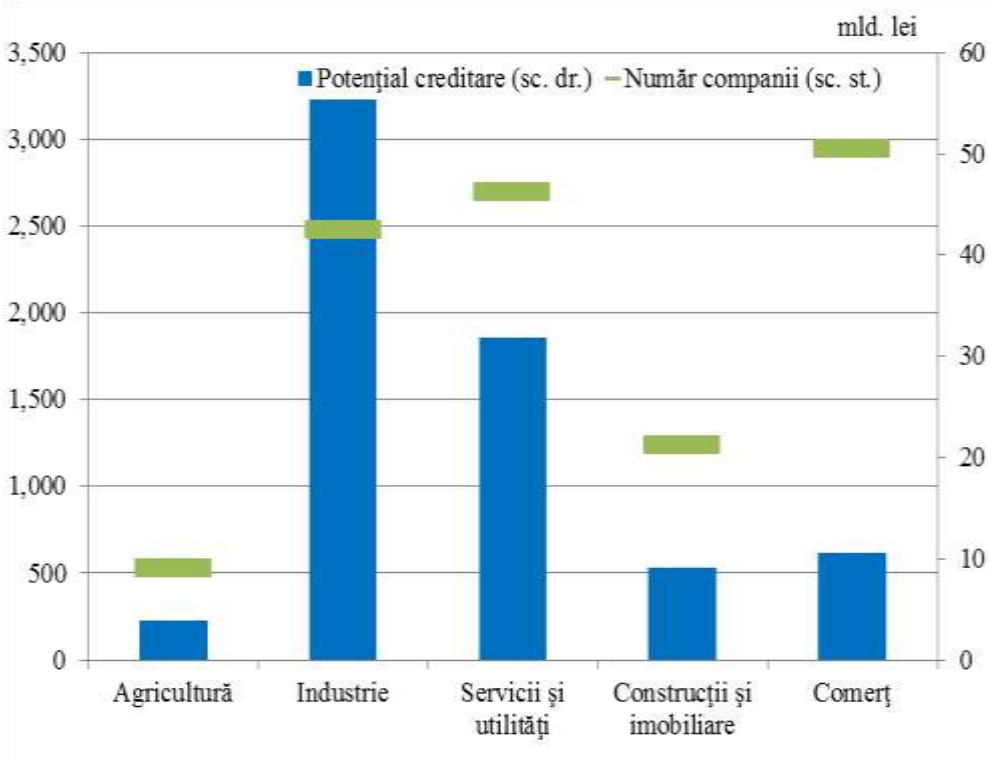
Sursa: BNR, calcule BNR, calcule proprii

Efortul are merite și din perspectiva existenței unui potențial important neexploatat privind cererea bancabilă

Rolul în economie al companiilor nefinanciare cu potenţial sustenabil de creditare

Volumul potenţial de creditare şi numărul companiilor solvabile, în funcţie de sectorul de activitate

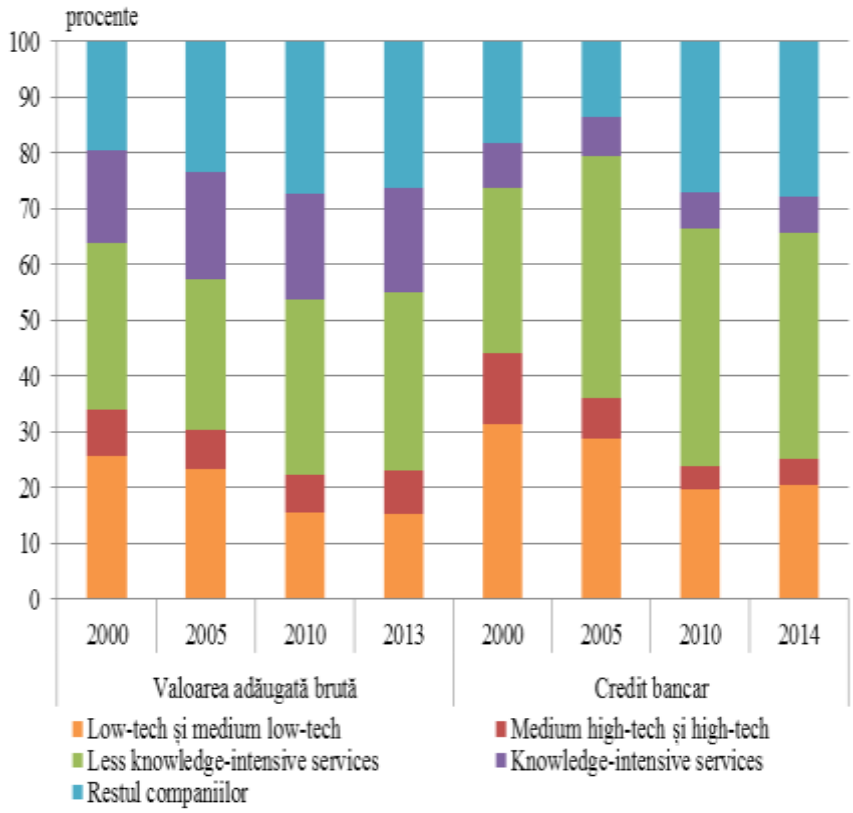
Notă: Companiile nefinanciare cu potenţial de creditare sunt considerate acele firme performante (solvabile) care la data ultimelor situaţii financiare (decembrie 2013) au avut indicatorul de pârghie (calculat ca raport între datorii şi capitaluri proprii) mai mic sau egal cu 1. Potenţialul de creditare a fost determinat prin însumarea spaţiului de creştere al datoriilor la nivelul fiecărei firme în parte, astfel încât indicatorul de pârghie să atingă valoarea 1.

Sursa: BNR, MFP, calcule BNR, calcule proprii

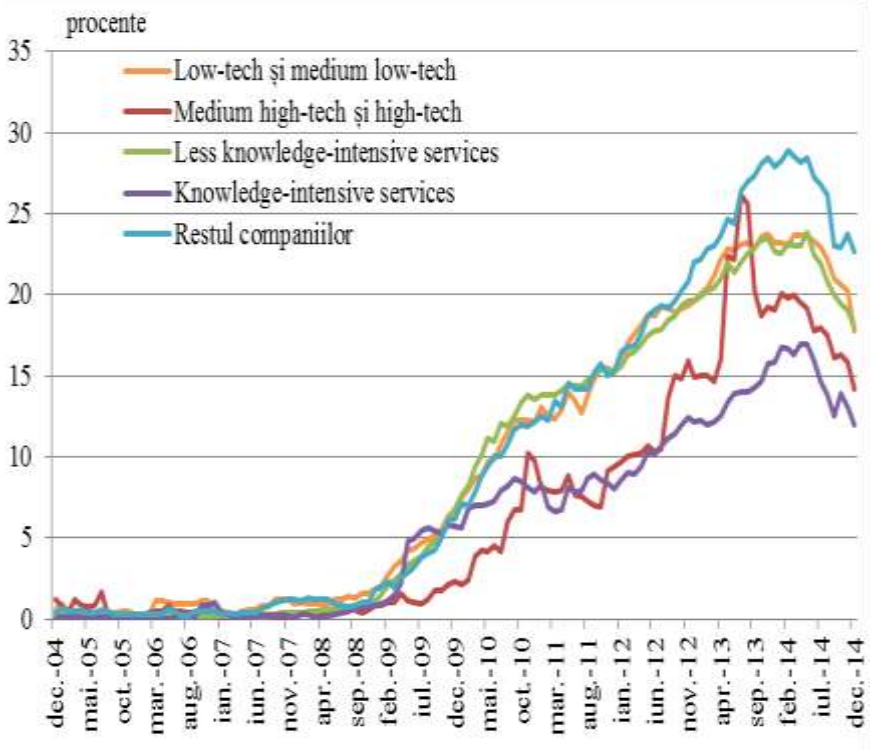
III. Creditare în sprijinul evoluției pe termen lung a economiei

Creditarea firmelor inovative și generatoare de valoare adăugată mare are spațiu de majorare

Contribuţia la VAB, respectiv la creditul bancar, în funcţie de criteriul tehnologic

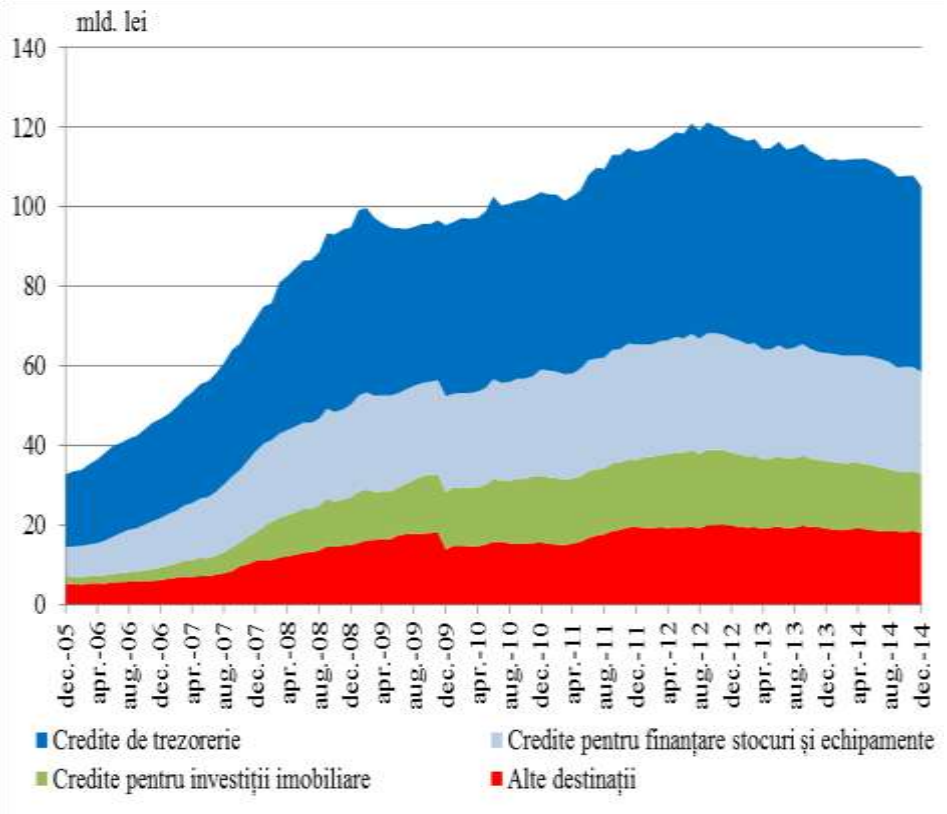
Rata creditelor neperformante, în funcţie de criteriul tehnologic

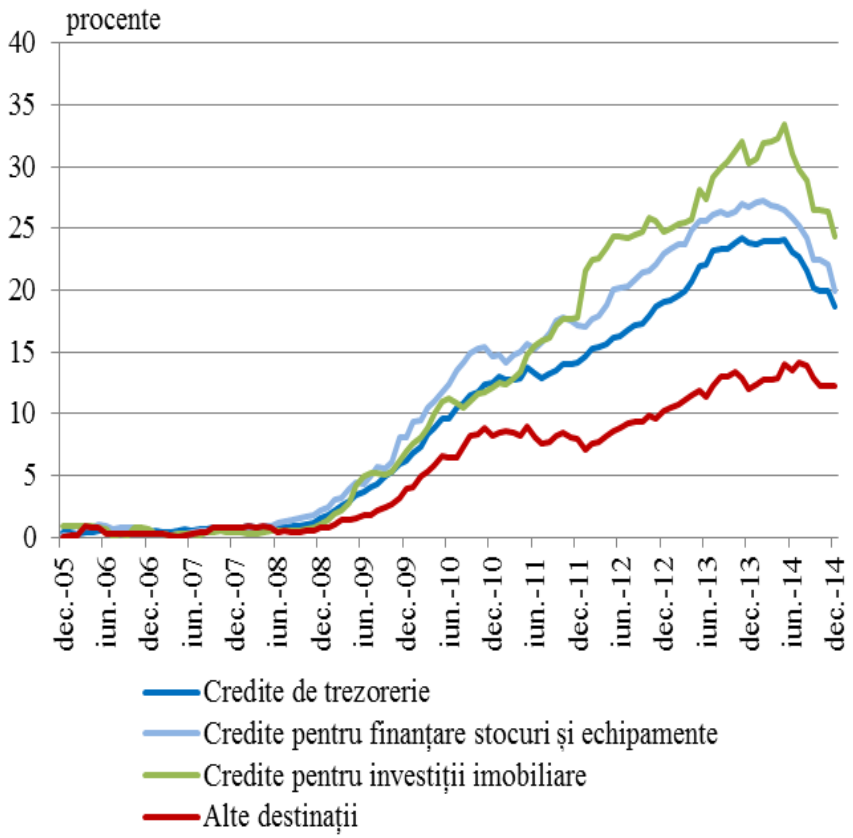
Sursa: CRC, MFP, BNR, calcule BNR, calcule proprii

Stocul creditelor pentru investiții a stagnat în ultimii ani…

Creditul bancar al companiilor nefinanciare, în funcţie de destinaţie

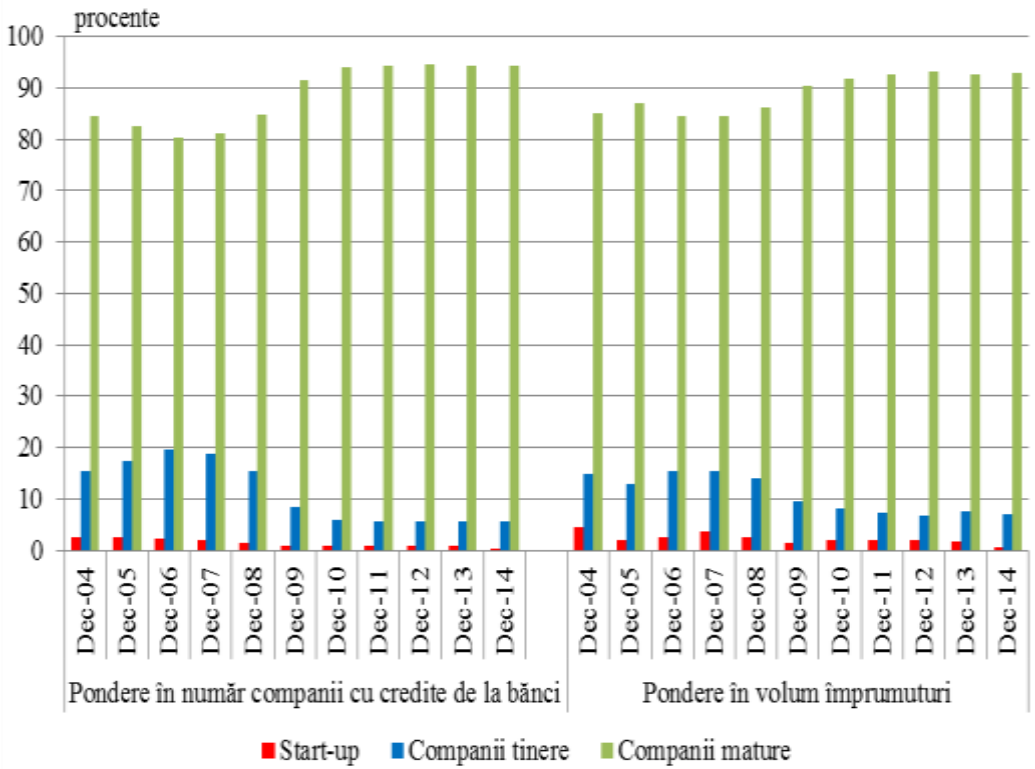
Rata creditelor neperformante, în funcţie de destinaţia împrumuturilor

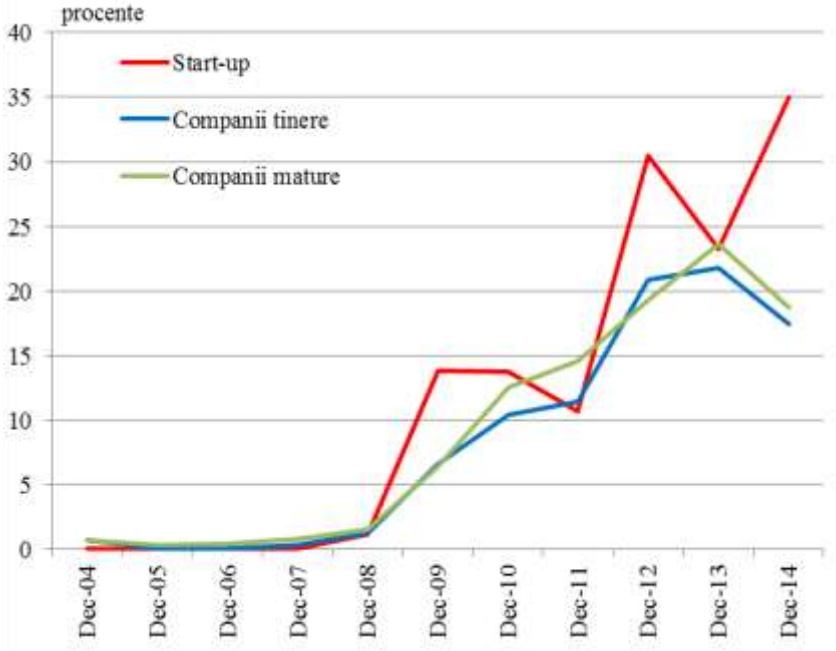

Sursa: CRC, MFP, BNR, calcule BNR, calcule proprii

… iar creditele acordate firmelor *start-up* au rămas modeste ca număr și volum

Creditul bancar şi rata creditelor neperformante, în funcţie de vârsta companiilor

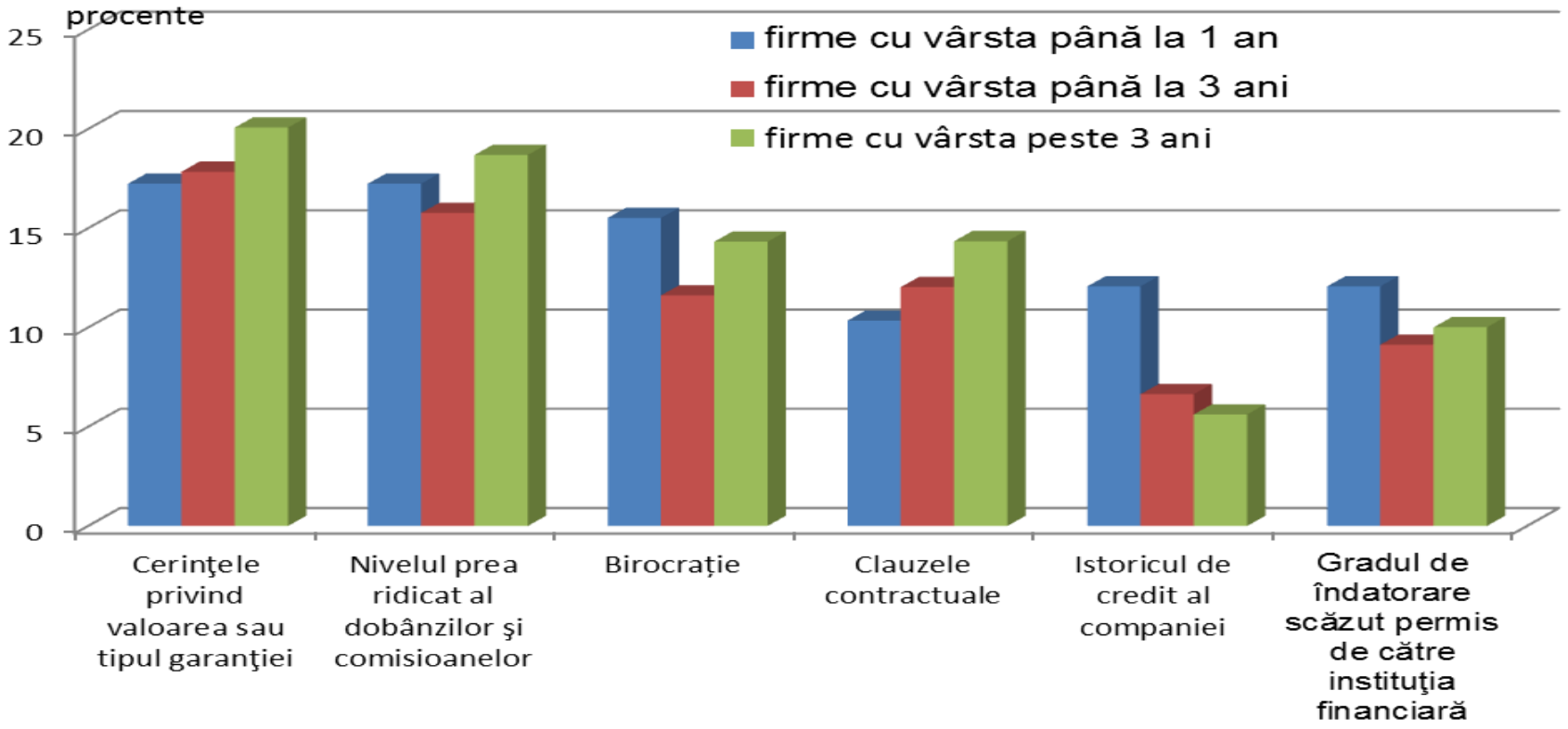

Sursa: CRC, ONRC, MFP, BNR, calcule BNR, calcule proprii

Notă: *Start-up*-urile au fost definite ca fiind acele companii al căror an de înființare este cel curent, în timp ce categoria firmelor tinere include întreprinderile cu vârsta între 1-3 ani. Companiile mature sunt cele al căror an de înființare este mai mare de 3 ani

Sunt soluții la dispoziția băncilor de a majora sustenabil creditul acordat firmelor *start-up*

Vă rugăm să precizaţi care sunt dificultăţile majore întâmpinate în accesarea finanţării de la bănci şi/sau IFN în ultimele 6 luni?

Sursa: Sondaj privind accesul la finanţare al companiilor nefinanciare din România (BNR), calcule BNR

Concluzii

- Riscul unei evoluții excesive a îndatorării se menține redus; până în decembrie 2015 se va implementa un amortizor anticiclic de capital, în linie cu cerințele CERS, fiind, alături de LTV și DSTI, pârghii de acțiune pentru evitarea evoluțiilor nesustenabile ale creditului din trecut

- Există un potențial important de firme bancabile în economie care ar asigura o reluare sustenabilă a creditării. Pentru fructificarea acestui potențial, este nevoie de o schimbare a modelului de afaceri al băncilor, ceea ce ar implica și creșterea gradului de pregătire profesională a salariaților din bănci

- Finanțarea mai amplă a firmelor din industriile inovative și generatoare de valoare adăugată mare ar aduce beneficii atât economiei, cât și calității portofoliilor bancare. Autoritățile pot sprijini prin măsuri de reducere a asimetriei informaționale

Vă mulțumesc !